

Övningsprov kapitel 1 version 2

Del I

1 Förläng så att nämnaren blir 24.

a) $\frac{7}{12}$

b) $\frac{5}{8}$

c) $\frac{2}{3}$

2 a) $6 \cdot 0,08$

b) $8 / 0,4$ c) $0,04 \cdot 600$

3 Skriv med siffrorna 5, 2, 1, 1 och 0 ett bråk som är så nära en fjärdedel som möjligt.

4 Ser du sambanden mellan talen? Vilka tal saknas?

a) 95   9,5   -?-   0,095

b) 0,008   -?-   80   8 000

5 I en klass går det 12 flickor och 18 pojkar. Hur stor andel av eleverna är flickor? Svara med ett bråk i enklaste form.

6 Skriv talen i bråkform.

a) $1\frac{5}{8}$

b) $2\frac{3}{4}$

c) $4\frac{1}{3}$

7 Hur kan du avgöra, utan att räkna, vilken av beräkningarna som ger det största svaret?

A: $2\frac{1}{3} \cdot \frac{1}{2}$

B: $2\frac{1}{3} / \frac{1}{2}$

Del II

8 a) $\frac{2}{3} + \frac{3}{4}$ b) $\frac{3}{5} \cdot 1\frac{2}{9}$ c) $3 \div \frac{3}{5}$

9 En jordbruksfastighet har storleken 600 ha (hektar). Av detta är $\frac{1}{3}$ skog, $\frac{1}{4}$ odlad mark och $\frac{1}{5}$ ängsmark. Resten är myrmark.

- a) Hur många hektar är myrmark?
b) Hur stor andel av fastigheten är myrmark?

10 Skriv $0,75 \div 1,2$ som en division med två bråk. Utför divisionen och svara med ett bråk i enklaste form.

11 Klockan 17.00 slår två trafikljus om till rött. Det ena trafikljuset blir rött var 36:e sekund. Det andra blir rött var 48:e sekund. Hur mycket är klockan när de båda trafikljusen slår om till rött samtidigt nästa gång?

12 Jochen bor på en ö i skärgården och har en besvärlig resa till skolan. Först går han en sträcka som är $\frac{1}{8}$ av hela vägen. Han åker sedan båt $\frac{1}{16}$ och cyklar $\frac{1}{4}$ av vägen. Resten av vägen, 1,8 km, åker han skolbuss. Hur långt har Jochen till skolan?

Facit och lösningar

Del I

- 1** a) $\frac{14}{24}$
b) $\frac{15}{24}$
c) $\frac{16}{24}$
- 2** a) 0,48
b) 20
c) 24
- 3** $\frac{25}{101}$
- 4** a) 0,95
b) 0,8
- 5** $\frac{2}{5}$
- 6** a) $\frac{13}{8}$
b) $\frac{11}{4}$
c) $\frac{13}{3}$
- 7** B ger det största svaret. När ett tal multipliceras med $\frac{1}{2}$ så blir svaret ett mindre tal. Vid division med $\frac{1}{2}$ blir svaret större än talet som divideras med $\frac{1}{2}$.

Del II

- 8** a) $1\frac{5}{12}$
b) $\frac{11}{15}$
c) 5
- 9** a) 130 ha
b) $\frac{13}{60}$
- 10** $0,75 = \frac{3}{4}$ och $1,2 = 1\frac{1}{5} = \frac{6}{5}$.
 $\frac{3}{4} / \frac{6}{5} = \frac{15}{20} / \frac{24}{20} = \frac{15}{24} = \frac{5}{8}$.
- 11** Det minsta tal som är delbart med 36 och 48 är 144 eftersom $4 \cdot 36 = 144$ och $3 \cdot 48 = 144$. Det betyder att de båda ljusen slår om till rött samtidigt igen efter 144 s. 144 s är lika med 2 min 24 s. Klockan är då $17.00 + 2 \text{ min } 24 \text{ s} = \mathbf{17.02.24}$
- 12** Den andel som Jochen åker skolbuss är $1 - \frac{1}{8} - \frac{1}{16} - \frac{1}{4} = \frac{9}{16}$ vilket motsvarar 1,8 km. Det betyder att $\frac{1}{16}$ av skolvägen är $1,8 / 9 \text{ km} = 0,2 \text{ km}$. Hela skolvägen är $16 \cdot 0,2 \text{ km} = \mathbf{3,2 \text{ km}}$.